

Echtgenoten kunnen gehuwd zijn in algehele gemeenschap van goederen, dan wel op huwelijkse voorwaarden. Dit heet ook wel het huwelijksgoederenregime. De ervaring leert dat het verstandig is om eens in de zoveel jaar het huwelijksvermogensregime onder de loep te nemen in verband met gewijzigde situaties. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het starten van een onderneming. Kennemerland Business zet de aandachtspunten op een rijtje.

Periodieke controle voor ondernemers

HUWELIJKSE VOORWAARDEN?

Als echtgenoten bij het aangaan van een huwelijk niets vastleggen bij de notaris, zal tussen hen een algehele gemeenschap van goederen gelden. Dit houdt in dat het totale vermogen gezamenlijk eigendom is van beide echtgenoten. Als een van de partners een onderneming start, is een gemeenschap van goederen echter veelal niet aan te raden. Mocht de onderneming onverhoopt te maken krijgen met een faillissement, dan kan namelijk het gehele vermogen hiervoor worden aangesproken. Dus ook het vermogen van de niet-ondernemende partner. Om dit te voorkomen wordt in de praktijk geadviseerd dat ondernemers huwelijkse voorwaarden opstellen. Dit kan overigens voor het aangaan van het huwelijk, maar ook tijdens het huwelijk.

Koude uitsluiting

Voor wat betreft de inhoud van de huwelijkse voorwaarden bestaan een aantal mogelijkheden. Zo kan gekozen worden voor een stelsel waarbij beide echtgenoten ieder hun eigen vermogen behouden. Er is dan dus geen gemeenschappelijk vermogen. In dit geval hebben schuldeisers van de ondernemende partner geen verhaal op het vermogen van de andere partner. Dit stelsel wordt ook wel koude uitsluiting genoemd. Daarnaast bestaan huwelijkse voorwaarden waarin een zogeheten verrekenbeding is opgenomen. Ook bestaan beperkte gemeenschappen van 'vruchten en inkomsten' of van 'winst en verlies'. Dit artikel beperkt zich tot de huwelijkse voorwaarden met een verrekenbeding.

De koude uitsluiting kan onredelijk uitwerken indien een van de echtgenoten

een hoog inkomen geniet en de andere echtgenoot een lager inkomen heeft en voor het huishouden zorgdraagt. Bij een echtscheiding blijft deze echtgenoot dan veelal met lege handen achter. Daarom wordt in veel huwelijkse voorwaarden een zogeheten verrekenbeding opgenomen. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen een periodiek verrekenbeding en een finaal verrekenbeding.

Periodiek of finaal verrekenbeding?

Een periodiek verrekenbeding houdt veelal in dat inkomensbestanddelen, die niet zijn besteed aan de huishouding, een keer per jaar tussen de echtgenoten bij helfte worden verrekend. Stel bijvoorbeeld dat de ene echtgenoot € 80.000,- heeft verdiend en de andere echtgenoot geen inkomsten heeft gehad. De kosten van de huishouding hebben € 50.000,- bedragen. Er resteert dan € 30.000,-, waarvan de werkende echtgenoot de helft, ofwel € 15.000,-, aan de andere echtgenoot moet vergoeden. Het voordeel van een periodiek verrekenbeding is dus dat de vermogens gescheiden zijn, zodat zakelijke schuldeisers geen verhaal hebben op het vermogen van de andere partner, maar dat toch jaarlijks de vermogens-

toename tussen de echtgenoten wordt verdeeld.

Gevaar voor continuïteit

In de praktijk blijkt echter dat de periodieke verrekeningen nauwelijks worden uitgevoerd. Dit kan echter problemen opleveren bij een onverhoopte echtscheiding. In dat geval zou alsnog verre-

kend moeten worden, hetgeen na een aantal jaren uiteraard niet eenvoudig is. Daarnaast heeft de Hoge Raad bepaald dat in dit geval niet alleen de nominale bedragen verrekend moeten worden, maar ook het hiermee behaalde beleggingsresultaat. Dit zou kunnen betekenen dat bij einde van het huwelijk de helft van de waarde van de onderneming verrekend moet worden, hetgeen de continuïteit van de onderneming ernstig in gevaar kan brengen. Wij raden ondernemers derhalve aan om het verrekenbeding steeds tijdig uit te voeren om bovenstaande problematiek te voorkomen.

Naast het periodieke verrekenbeding bestaat het finale verrekenbeding. Hierbij komen echtgenoten overeen dat bij het einde van het huwelijk tussen hen wordt afgerekend alsof een gemeenschap van goederen heeft bestaan. Stel bijvoorbeeld dat de ene echtgenoot een vermogen heeft van € 600.000,- en de

andere echtgenoot een vermogen van € 100.000,-. Het totale vermogen bedraagt dan € 700.000,-. De meer vermogende partner moet dan € 250.000,- aan de andere echtgenoot vergoeden, om het vermogen gelijk te trekken. Door middel van een finaal verrekenbeding wordt dus ook voorkomen dat schuldeisers van de onderneming zich kunnen verhalen op het vermogen van de andere echtgenoot. Door bij einde van het huwelijk af te rekenen alsof een gemeenschap van goederen heeft bestaan, komt de vermogensvermeerdering toch ook bij de 'armere' echtgenoot terecht.

Conclusie

Uit het bovenstaande kan opgemaakt worden dat ondernemers er verstandig aan doen om huwelijkse voorwaarden op te stellen. Op deze manier kan het vermogen van de andere echtgenoot veilig worden gesteld voor zakelijke schuldeisers. Vooral voor ondernemers

die middels een eenmanszaak of een vennootschap onder firma ondernemen, is het opstellen van huwelijkse voorwaarden een must. Maar ook voor DGA's is er in sommige gevallen niet voldoende bescherming van het privévermogen. Ook voor DGA's is het opstellen van huwelijkse voorwaarden dus een aanrader. Als ze opgesteld zijn is het wel van belang dat aan de huwelijkse voorwaarden ook uitvoering wordt gegeven en dat deze eens in de zoveel tijd gecontroleerd worden. Realiseer u echter wel dat de huwelijkse voorwaarden niet alleen zijn ter bescherming van uw vermogen tegen zakelijke crediteuren. Ook bij onverhoopte echtscheiding zijn de voorwaarden van toepassing. U goed laten adviseren loont in dit geval zeker.

tekst: KAREN WESTGEEST
fotografie: P R ■

* De auteur is notarieel juriste bij De Hooge Waerder Accountants & Adviseurs.